

# MINISTERIO DA PRESIDENCIA

**18413** *REAL DECRETO 1803/2008, do 3 de novembro, polo que se regulan as condicións e o procedemento para o aboamento das indemnizacións recoñecidas na Lei 52/2007, do 26 de decembro, a favor de persoas falecidas ou con lesións incapacitantes pola súa actividade en defensa da Democracia. («BOE» 276, do 15-11-2008.)*

A Lei 52/2007, do 26 de decembro, pola que se recoñecen e amplían dereitos e se establecen medidas en favor de quen padeceu persecución ou violencia durante a Guerra Civil e a Ditadura, ditouse coa finalidade de contribuír a cerrar feridas aínda abertas nos españois e a dar satisfacción aos cidadáns que sufriron, directamente ou na persoa dos seus familiares, as consecuencias da traxedia da Guerra Civil ou da represión da Ditadura.

Entre as medidas previstas, e en atención ás circunstancias excepcionais que concorreron na súa morte, a Lei 52/2007 recoñece o dereito a unha indemnización, por unha contía de 135.000 euros, aos beneficiarios de quen faleceu durante o período fixado na propia lei, en defensa e reivindicación das liberdades e dereitos democráticos e que non recibiron ata agora a compensación debida.

Tamén establece a lei a concesión de indemnizacións extraordinarias en favor de quen sufriu lesións incapacitantes polos feitos, nas circunstancias e coas condicións previstas nela.

Este real decreto ten por obxecto, en desenvolvemento das habilitacións establecidas para o efecto no número 4 do artigo 10, no número 1 da disposición adicional cuarta e na disposición derradeira primeira da Lei 52/2007, determinar o alcance, as condicións e o procedemento para a concesión das citadas indemnizacións.

Na súa virtude, por proposta conxunta da vicepresidenta primeira do Goberno e ministra da Presidencia, do vicepresidente segundo do Goberno e ministro de Economía e Facenda, dos ministros de Xustiza, Interior e Traballo e Inmigración, coa aprobación previa da ministra de Administracións Públicas, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 31 de outubro de 2008,

DISPÕÑO:

## CAPÍTULO I

### Disposicións xerais

#### Artigo 1. *Obxecto.*

Este real decreto ten por obxecto determinar o alcance, as condicións e o procedemento para o recoñecemento e aboamento das indemnizacións establecidas no artigo 10 e na disposición adicional cuarta da Lei 52/2007, do 26 de decembro, pola que se recoñecen e amplían dereitos e se establecen medidas en favor de quen padeceu persecución ou violencia durante a Guerra Civil e a Ditadura.

#### Artigo 2. *Requisitos para a percepción das indemnizacións.*

1. Terán dereito ás indemnizacións cuxa concesión se regula neste real decreto os beneficiarios de quen faleceu en defensa e reivindicación das liberdades e dereitos democráticos durante o período a que se refire o artigo 10 da Lei 52/2007, do 26 de decembro, que reúnan as condicións e requisitos exixidos na lei, así como quen, nos ter-

mos establecidos no artigo 14 deste real decreto, sufriu lesións incapacitantes por idénticos feitos e circunstancias durante o citado período.

No poderá causar estas indemnizacións, nin ser beneficiario delas, quen pertencese ou pertenza a bandas ou grupos armados.

2. Entenderase que concorren as circunstancias descritas no primeiro parágrafo do número anterior cando o feito causante do falecemento ou das lesións teña unha relación directa con actos, reunións, manifestacións ou acontecementos en que a persoa falecida ou lesionada participou en defensa ou reivindicación dalgúns dos dereitos ou liberdades fundamentais que se conteñen na sección 1.<sup>a</sup> do capítulo II do título primeiro da Constitución española.

3. Para estes efectos, resultará irrelevante que o falecemento se producise no curso do feito de que se trate ou nun momento posterior, sempre que sexa como consecuencia del.

4. Para o recoñecemento da indemnización será imprescindible que no expediente conste, de maneira que faga fe e acreditada por calquera medio de proba admitido en dereito, o nexos causal entre os feitos e circunstancias e o falecemento ou a lesión.

#### Artigo 3. *Comisión de Avaliación.*

1. Créase a Comisión de Avaliación, prevista no artigo 10.5 da Lei 52/2007, do 26 de decembro, con carácter de órgano colexiado adscrito ao Ministerio da Presidencia, a quen corresponde a tramitación das solicitudes que se formulen, así como o seu estudo, valoración e resolución.

2. A composición da Comisión será a seguinte:

a) Presidente: o secretario xeral técnico do Ministerio da Presidencia. En caso de vacante, ausencia, enfermidade ou outra causa legal, o presidente será substituído polo vogal da Comisión de maior xerarquía, antigüidade e idade, por esta orde de entre os seus compoñentes.

b) Vogais: un representante por cada un dos ministerios de Presidencia, Economía e Facenda, Xustiza, Interior, e Traballo e Inmigración, con nivel de subdirector xeral ou asimilado, designados polos respectivos departamentos. Simultaneamente á designación dos vogais, farase a dos que actuarán como suplentes daqueles.

c) Secretario: o representante do Ministerio de Economía e Facenda.

3. A Comisión de Avaliación, cuxo réxime de funcionamento se axustará ao disposto no capítulo II do título II da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, establecerá o seu propio réxime de convocatorias e o carácter e periodicidade das súa reunións.

4. O funcionamento da Comisión de Avaliación levarase a cabo co apoio e os medios persoais e materiais da Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas do Ministerio de Economía e Facenda, sen que se poida xerar incremento de gasto público.

#### Artigo 4. *Pagamento das indemnizacións.*

1. O pagamento das indemnizacións establecidas neste real decreto realizarao a Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas do Ministerio de Economía e Facenda, mediante transferencia á conta corrente ou á cartilla ordinaria aberta a nome do beneficiario da indemnización, que este consigne na súa solicitude.

2. Nas indemnizacións por falecemento, o pagamento a calquera dos beneficiarios liberará a Administración de calquera obriga fronte a terceiros con dereito a elas, sen prexuízo das accións que poidan exercer entre si.

**Artigo 5. Solicitudes.**

1. As solicitudes de indemnización serán formuladas por calquera das persoas que posúan a condición de beneficiarias a que se refiren os artigos 9 e 13 deste real decreto, no modelo oficial que figura como anexo a esta norma, e que poderá ser actualizado pola Comisión de Avaliación. As solicitudes deberán ir acompañadas dos documentos que acrediten o cumprimento dos requisitos exixibles, en cada caso, para a súa percepción, previstos nos artigos 10 e 16 do real decreto.

A solicitude conterá unha descrición das circunstancias en que se produciu o falecemento ou, de ser o caso, o feito incapacitante, que presente as características dun acto ou un feito comprendido no ámbito de aplicación do artigo 10 da Lei 52/2007, que se poderá acreditar por calquera medio de proba e, en particular, mediante os informes ou documentos a que se refire o artigo 7.1 deste real decreto.

2. As solicitudes dirixiranse ao secretario da Comisión de Avaliación, sen prexuízo de que se poidan presentar nos rexistros e oficinas que determina o artigo 38.4 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

**Artigo 6. Prazo de presentación.**

O prazo de presentación de solicitudes por parte dos interesados será dun ano contado desde a data de entrada en vigor deste real decreto.

**Artigo 7. Procedemento.**

1. Recibida a solicitude, xunto coa restante documentación requirida, a Comisión de Avaliación realizará de oficio as actuacións que considere pertinentes para a comprobación dos feitos ou datos alegados. Para tal efecto, co fin de esclarecer os feitos causantes do falecemento ou das lesións e contribuír á determinación do nexa causal, poderanse solicitar, así mesmo, os antecedentes, datos ou informes que puidesen constar nos servizos policiais, autoridades gubernativas e órganos xurisdicionais, así como noutros rexistros onde puidese ter quedado constancia deles.

2. Cando a Comisión considere que falta algún dato ou documento preceptivo, requirirase o interesado para que emende a omisión no prazo de dez días, con indicación de que, se así non o fixese, se terá por desistido da súa petición, de conformidade co previsto no artigo 71 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

**Artigo 8. Resolución.**

1. A Comisión de Avaliación ditará a correspondente resolución, estimando ou desestimando a solicitude, que deberá ser notificada ao interesado no prazo máximo de seis meses contados desde a data en que a solicitude tivo entrada no rexistro correspondente. Tamén poderá decidir a inadmisión a trámite das solicitudes de recoñecemento de dereitos que carezan manifestamente de fundamento.

2. Transcorrido o dito prazo sen que se notificase a resolución, o interesado poderá entender estimada su solicitude por silencio administrativo, nos termos previstos no artigo 43 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

3. As resolucións adoptadas poñerán fin á vía administrativa e poderán ser impugnadas potestativamente en reposición ante a Comisión de Avaliación, no prazo dun

mes contado desde o día seguinte ao de su notificación, ou ben ser impugnadas directamente ante a xurisdición contencioso-administrativa no prazo de dous meses contados de igual forma, de conformidade co establecido no artigo 46.1 da Lei 29/1998, de 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.

**CAPÍTULO II****Indemnización por falecemento****Artigo 9. Beneficiarios.**

1. Conforme o previsto no artigo 10 da Lei 52/2007, do 26 de decembro, serán beneficiarios da indemnización os fillos e o cónxuxe da persoa falecida, se non estivese separado legalmente nin en proceso de separación ou nulidade matrimonial, ou a persoa que convivise con ela de forma permanente con análoga relación de afectividade á do cónxuxe durante, polo menos, os dous anos inmediatamente anteriores ao momento do falecemento, salvo que tivesen descendencia en común, caso en que bastará a simple convivencia.

Subsidiariamente, de non existiren os anteriores, serán beneficiarios, por orde sucesiva e excluínte, os pais, os netos, os irmáns da persoa falecida e os fillos da persoa convivente, cando dependesen economicamente da persoa falecida.

Para estes efectos entenderase que o beneficiario dependía economicamente da persoa falecida cando aquel convivise con esta ás súas expensas, e na data do falecemento non percibise, en cómputo anual, rendas ou ingresos de calquera natureza superiores ao salario mínimo interprofesional, tamén en cómputo anual, vixente no dito momento.

2. Cando concorra o cónxuxe da persoa falecida, non separado legalmente nin en proceso de separación ou nulidade matrimonial, coa persoa que viñese convivindo con ela nos termos sinalados no parágrafo primeiro do número anterior, a condición de beneficiario só a posuirá o cónxuxe da persoa falecida.

3. Cando se produza a concurrencia de diversas persoas que pertencen a un grupo dos que teñen dereito á indemnización, repartirase por partes iguais entre todos os que teñan dereito pola mesma condición, excepto cando concorran o cónxuxe ou persoa con análoga relación afectiva e os fillos da persoa falecida, caso en que a axuda se distribuirá por metade entre o cónxuxe ou a persoa con análoga relación de afectividade e o conxunto dos fillos.

**Artigo 10. Documentación acreditativa.**

Os interesados formularán a súa solicitude conforme o establecido no artigo 5, acompañada do certificado de defunción da vítima, así como dos seguintes documentos en función da súa relación de parentesco coa persoa falecida:

a) De se tratar do cónxuxe non separado legalmente, nin en proceso de separación ou nulidade matrimonial, copia do libro de familia ou certificación literal da inscrición do matrimonio expedida polo Rexistro Civil con posterioridade á data de defunción da vítima, así como declaración do interesado en que manifieste que non se iniciou un proceso de separación ou nulidade matrimonial.

b) Se o solicitante fose a persoa que convivise coa persoa falecida, deberá presentar certificado de convivencia do concello ou acta notarial de notoriedade que acredite a convivencia nos dous anos inmediatamente anteriores ao momento do falecemento ou, en caso de existencia de fillos comúns, copia do libro de familia ou as

certificacións literais de nacemento expedidas polo Rexistro Civil.

Así mesmo, para os efectos de acreditar a análoga relación de afectividade á conxugal, deberá achegar documento público en que conste a existencia da parella de feito ou calquera outro documento, cuxa valoración realizará a Comisión de Avaliación.

c) Cando se trate dos fillos da persoa falecida, xuntarase copia do libro de familia ou as certificacións literais de nacemento expedidas polo Rexistro Civil.

d) Se os solicitantes fosen os pais, netos ou irmáns da persoa falecida deberán acreditar a súa relación de parentesco co causante da indemnización mediante copia do libro de familia ou as correspondentes certificacións literais de nacemento ou matrimonio expedidas polo Rexistro Civil.

e) Cando se trate de fillos da persoa convivente, xuntarase copia do libro de familia ou as correspondentes certificacións de nacemento expedidas polo Rexistro Civil, así como acreditación da convivencia con análoga relación de afectividade á conxugal do seu proxenitor co causante da indemnización nos termos sinalados na letra b) deste artigo.

f) Nos supostos previstos nas letras d) e e) anteriores, deberase acreditar a dependencia económica respecto do causante, referida ao momento en que se produciu o feito determinante do falecemento, mediante a seguinte documentación:

1.º Certificación de convivencia expedida polo concello ou acta notarial de notoriedade que acredite a dita convivencia.

2.º Acreditación de que os gastos derivados da convivencia eran sufragados a expensas da persoa falecida.

3.º Declaración das rendas ou ingresos que viñese percibindo nesa data.

g) Para os efectos de determinar tanto a eventual prelación como a concorrencia de beneficiarios co mesmo dereito, as persoas incluídas nas letras d) e e) anteriores deberán declarar na solicitude que non teñen constancia da existencia de beneficiarios con mellor dereito á indemnización e, de ser o caso, o nome e apelidos doutros posibles perceptores con igual dereito.

#### Artigo 11. *Contía da indemnización.*

A contía da indemnización por falecemento, de acordo co previsto no artigo 10.1 da Lei 52/2007, será de 135.000 euros.

#### Artigo 12. *Incompatibilidades.*

1. De acordo co disposto no artigo 10.3 da Lei 52/2007, non procederá o aboamento da indemnización cando se percibise algunha indemnización ou compensación económica con cargo a algún dos sistemas públicos de protección social ou do Estado en execución de sentenza, polos mesmos feitos en contía igual ou superior á sinalada no artigo anterior.

Para estes efectos, entenderanse comprendidas dentro dos sistemas públicos de protección social as indemnizacións aboadas polas comunidades autónomas ou polas entidades locais.

2. Cando polos mesmos feitos se percibise algunha indemnización ou compensación económica de contía inferior a 135.000 euros, procederá a indemnización da diferenza entre a dita cantidade e o importe percibido.

3. No suposto de que, unha vez percibida esta indemnización, se lle recoñecese outra posterior polos mesmos feitos, deberá optar por unha delas e, de ser o caso, reintegrar a indemnización aboada polo Estado.

4. O interesado deberá efectuar na súa solicitude unha declaración expresa sobre a non percepción dalgunha outra indemnización ou compensación económica polos mesmos feitos ou, téndose recibido, sobre a súa contía.

### CAPÍTULO III

#### Indemnizacións por lesións incapacitantes

##### Artigo 13. *Beneficiarios.*

Será beneficiario da indemnización a que se refire a disposición adicional cuarta da Lei 52/2007, quen sufriu lesións incapacitantes por feitos e nas circunstancias e coas condicións a que se refire o número un do artigo 10 da citada lei, co alcance e nos termos que se regulan nos artigos seguintes.

##### Artigo 14. *Concepto e gradación de lesións incapacitantes.*

1. Para os efectos deste real decreto consideraranse lesións incapacitantes aquelas que, conforme a lexislación de Seguranza Social, se cualifiquen como constitutivas dunha incapacidade permanente absoluta ou grande invalidez.

2. Para a cualificación das lesións e do grao de incapacidade derivada dos actos ou feitos comprendidos no ámbito do artigo 10 da Lei 52/2007, será preceptivo e vinculante o ditame médico emitido polo equipo de valoración de incapacidades que determine o Instituto Nacional da Seguranza Social.

Para tal fin, a Comisión de Avaliación remitirá ao órgano avaliador das lesións a documentación acreditativa daquelas presentada polo solicitante. O órgano avaliador, á vista da información facilitada, poderá requirir o recoñecemento persoal da vítima e a práctica de probas complementarias.

##### Artigo 15. *Importe das indemnizacións.*

1. A cantidade que se perciba dependerá do grao de incapacidade declarado conforme o artigo anterior e de acordo coa seguinte escala:

Incapacidade permanente absoluta: 35.000 euros.

Grande invalidez: 135.000 euros.

2. As indemnizacións establecidas neste artigo aboaranse directamente aos propios incapacitados e serán intransferibles.

##### Artigo 16. *Documentación acreditativa.*

Os interesados formularán a súa solicitude conforme o establecido no artigo 5, acompañada dos informes e ditames médicos dispoñibles sobre as lesións incapacitantes padecidas como consecuencia dos feitos descritos e, de ser o caso, da resolución do órgano competente que declarou a incapacidade do petionario, en que poida constar ou non a relación causal con actos ou feitos comprendidos no ámbito do artigo 10 da Lei 52/2007.

##### Artigo 17. *Incompatibilidades.*

1. Procederá o recoñecemento das indemnizacións previstas neste capítulo sempre que polos mesmos feitos non se recibise indemnización ou compensación económica con cargo a algún dos sistemas públicos de protección social ou do Estado en execución de sentenza, excluída calquera pensión de invalidez ou incapacidade que se estivese percibindo.

Para estes efectos, entenderanse comprendidas dentro dos sistemas públicos de protección social as indemnizacións aboadas polas comunidades autónomas ou polas entidades locais.

2. No suposto de que unha vez percibida esta indemnización se recoñeza outra posterior polos mesmos feitos, o interesado deberá optar por unha delas e, de ser o caso, reintegrar a indemnización aboada polo Estado.

3. O interesado deberá efectuar na súa solicitude unha declaración expresa sobre a non percepción dalgunha outra indemnización ou compensación económica polos mesmos feitos.

Disposición derradeira primeira. *Réxime supletorio.*

No non regulado expresamente neste real decreto en materia de procedemento, serán de aplicación as normas

contidas na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico da administracións públicas e do procedemento administrativo común.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 3 de novembro de 2008.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta primeira do Goberno  
e ministra da Presidencia,

MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

## ANEXO



ESPAZO RESERVADO PARA OS SELOS DO REGISTRO

**SOLICITUDE DE INDEMNIZACIÓN  
POR FALECIMENTO OU INCAPACIDADE  
(LEI 52/2007)**

 FALECIMENTO

 LESIÓNS INCAPACITANTES

**1 DATOS DO SOLICITANTE:**

DATA DE NACEMENTO:

PRIMEIRO APELIDO: SEGUNDO APELIDO: NOME:

NÚM. DNI/NIF/NIE: OUTRO DOCUMENTO IDENTIFICATIVO (SE CARECE DE DNI): NACIONALIDADE: SEXO:  
CLASE: NÚM.:

DOMICILIO (rúa, número, piso e porta): LOCALIDADE:

CÓDIGO POSTAL: PROVINCIA: PAÍS: NÚM. TELÉFONO:

DOMICILIO PARA OS EFECTOS DE NOTIFICACIÓNS (Só se é distinto do indicado anteriormente)

DOMICILIO (rúa, número, piso e porta): LOCALIDADE:

CÓDIGO POSTAL: PROVINCIA: PAÍS: NÚM. TELÉFONO:

Solicita:  En nome propio  Cónxuxe viúvo  Parella de feito  Fillo  
 Pai ou nai  Neto  Irmán  Fillo da parella de feito

**2 DATOS DO CAUSANTE: só para solicitantes por falecemento.**

PRIMEIRO APELIDO: SEGUNDO APELIDO: NOME:

NÚM. DNI/NIF/NIE: OUTRO DOCUMENTO IDENTIFICATIVO (SE CARECE DE DNI): NACIONALIDADE: SEXO:  
CLASE: NÚM.:

DATA DE NACEMENTO: DATA DE FALECIMENTO:

**3 DATOS DO REPRESENTANTE: cubrir só cando proceda**

PRIMEIRO APELIDO: SEGUNDO APELIDO: NOME:

NÚM. DNI/NIF/NIE: OUTRO DOCUMENTO IDENTIFICATIVO (SE CARECE DE DNI): NACIONALIDADE: SEXO:  
CLASE: NÚM.:

DOMICILIO (rúa, número, piso e porta): LOCALIDADE:

CÓDIGO POSTAL: PROVINCIA: PAÍS: NÚM. TELÉFONO:



APELIDOS E NOME:

NUM. DNI/NIF/NIE

**QUEDO INFORMADO** da incompatibilidade da percepción da indemnización coa doutras indemnizacións ou compensacións económicas que polos mesmos feitos se me recoñezan no futuro e da obriga de o comunicar á Comisión de Avaliación.

**DECLARO**, baixo a miña responsabilidade, que son certos os datos que consigno nesta solicitude e presto consentimento para que a Comisión de Avaliación solicite os antecedentes, datos ou informes que puidesen constar nos servizos policiais, autoridades gubernativas, órganos xurisdicionais así como noutros rexistros, sobre os feitos causantes do falecemento ou lesións incapacitantes.

**AUTORIZO** a consulta dos meus datos de identificación persoal e residencia, con garantía de confidencialidade e para os exclusivos efectos desta solicitude, nos sistemas de verificación de datos de identidade e de residencia regulados, respectivamente, nas ordes PRE/3949/2006, do 26 de decembro, e PRE/4008/2006, do 27 de decembro, (en caso de non autorizar a consulta, marque o seguinte recadro  e presente fotocopia de DNI/NIF ou, se for estranxeiro, da tarxeta de residencia ou do pasaporte/NIE).

**PRESTO CONSENTIMIENTO** á verificación e cotexo dos datos que constan na Axencia Estatal da Administración Tributaria, nos termos establecidos na O.M. 18-11-1999, así como a que os datos persoais dispoñibles na Tesouraría Xeral da Seguranza Social e noutras oficinas públicas, que sexan necesarios para tramitar o expediente, poidan ser transmitidos ou certificados telematicamente á Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas.

**SOLICITO**, mediante a sinatura deste impreso, o recoñecemento e o pagamento da indemnización que proceda segundo as disposicións legais vixentes.

\_\_\_\_\_, \_\_\_\_ de \_\_\_\_\_ de 20\_\_\_\_  
(Sinatura do solicitante ou do representante)

Os datos persoais presentados por vostede van ser incluídos nun ficheiro informático, coa finalidade de calcular, controlar, pagar a prestación que lle poida corresponder. O ficheiro será custodiado por esta Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas, que é o órgano destinatario da información e o responsable do seu tratamento.

**DOCUMENTOS QUE DEBE PRESENTAR**  
(Orixinal acompañado de fotocopia para a súa compulsu ou fotocopia xa compulsada)

**1. ACREDITACIÓN DAS CIRCUNSTANCIAS EN QUE SE PRODUCIU O FALECEMENTO OU O FEITO INCAPACITANTE.**

- Antecedentes ou informes policiais, gubernativos, xudiciais ou procedentes de calquera outro rexistro ou fonte –que o solicitante da indemnización teña á súa disposición-, referentes ás circunstancias en que se produciu o falecemento ou feito incapacitante.

**2. INDEMNIZACIÓN POR LESIÓNS INCAPACITANTES**

- Informes e ditames médicos sobre as lesións incapacitantes padecidas como consecuencia dos feitos determinantes da indemnización.
- De ser o caso, resolución do órgano competente que recoñeza a incapacidade do petionario.

**3. INDEMNIZACIÓN POR FALECEMENTO**

A) En todas as solicitudes de indemnización por falecemento:

- Certificado de defunción do causante.

B) Para acreditar a relación de parentesco:

1.- O cónxuxe viúvo:

- Libro de familia ou certificado literal da inscrición de matrimonio expedido polo Rexistro Civil, de data posterior ao falecemento.
- Declaración persoal en que manifeste non terse iniciado un proceso de separación ou de nulidade matrimonial entre o solicitante e o causante.

2.- Parella de feito:

- Certificado de convivencia do concello ou acta notarial de notoriedade que acredite a convivencia co causante nos dous anos inmediatamente anteriores ao falecemento ou, no caso de existiren fillos comúns, libro de familia ou certificacións literais de nacemento dos fillos.
- Documento público, ou calquera outro documento, en que conste a existencia da parella de feito.

3.- Fillos, padres, netos ou irmáns:

- Libro de familia ou certificacións literais de nacemento ou matrimonio expedidas polo Rexistro Civil, das que resulte a relación de parentesco dos solicitantes co causante.

4.- Fillos da persoa convivente:

- Libro de familia ou certificación literal de nacemento expedida polo Rexistro Civil.
- Documentación exixida no número 2 deste punto, para acreditar que o seu proxenitor era parella de feito do causante da indemnización.

C) Para acreditar a dependencia económica (pai ou nai, netos, irmáns, fillos da persoa convivente):

- Certificado de convivencia do concello ou acta notarial de notoriedade que acredite a convivencia co causante no momento do falecemento.
- Documentación que acredite que os gastos derivados da convivencia eran sufragados a expensas do falecido.